

Arbetsordning för kommunstyrelse och nämnder

Antagen av kommunfullmäktige 2007-02-26, § 83

Reviderad av kommunfullmäktige 2008-02-25, § 13

Reviderad av kommunfullmäktige 2012-04-10, § 33

Reviderad av kommunfullmäktige 2015-03-09, § 22

Reviderad av kommunfullmäktige 2017-03-13, § 43 (digitala utskick av handlingar)

Nedanstående arbetsordning bygger på kommunallagens bestämmelser. I den mån lagtexten är felciterad eller förändrats senare gäller självklart lagen. Lagens texter har sorterats ämnesvis och kompletterats med lokala bestämmelser.

Lagen innehåller fler bestämmelser än som återges här.

1 ORGANISATION

1.1 Antal ledamöter och ersättare

Kommunallagens bestämmelser

”Ledamöter och ersättare i en nämnd väljs av fullmäktige till det antal som fullmäktige bestämmer. I styrelsen får antalet ledamöter inte vara mindre än fem och antalet ersättare bör vara lika stort som antalet ledamöter.

Om ersättarna inte väljs proportionellt, ska fullmäktige bestämma i vilken ordning som de ska tjänstgöra. __ __” KL 6:9

1.2 Mandattid

Kommunallagens bestämmelser

”Ledamöterna och ersättarna i styrelsen väljs för fyra år, räknat från och med den 1 januari året efter det år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet.

Fullmäktige får dock bestämma att styrelsens mandattid ska räknas från och med det sammanträde då valet förrättas intill det sammanträde då val av styrelse förrättas nästa gång. I ett sådant fall ska nyvalda fullmäktige välja styrelsen vid fullmäktiges första sammanträde.” KL 6:12

”Fullmäktige bestämmer mandattiderna för andra nämnder än styrelsen.” KL 6:13

Lokala bestämmelser

Kommunstyrelse och nämnder består av följande antal ledamöter och ersättare:

• Kommunstyrelsen	11 + 11
• Barn- och utbildningsnämnden	9 + 9
• Socialnämnden	9 + 9
• Valnämnden	7 + 7
• Krisledningsnämnd	5 + 5

(För utskott; se avsnitt 1.5)

Lokala bestämmelser

Kommunstyrelsens mandattid börjar den 1 december valåret.

För övriga nämnder gäller mandattiden från den 1 januari året efter det år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet.

1.3 Uppdragets upphörande och fyllnadsval

Kommunallagens bestämmelser

”Om en ledamot avgår under mandattiden, ska fyllnadsval förrättas.

Om ledamoten har utsetts vid ett proportionellt val, inträder i stället en ersättare i enlighet med den ordning som har bestämts för ersättarnas tjänstgöring.

Om fullmäktige har återkallat uppdragen för de förtroendevalda enligt 4 kap 10 a § 1 ska val av de nya ledamöterna och ersättarna förrättas.” KL 6:14

”Fullmäktige ska befria en förtroendevald från uppdraget när den förtroendevalde önskar avgå, om det inte finns särskilda skäl mot det.” KL 4:9

”Om en förtroendevald upphör att vara valbar, upphör också uppdraget genast. Fullmäktige får dock besluta att en förtroendevald som valts av fullmäktige får ha kvar sina uppdrag under återstoden av mandattiden.” KL 4:8

”Fullmäktige får återkalla uppdraget för en förtroendevald som valts av fullmäktige, om den förtroendevalde

1. har vägrats ansvarsfrihet, eller
2. genom en dom som har vunnit laga kraft har dömts för ett brott för vilket det är föreskrivet fängelse i två år eller däröver.” KL 4:10

”Fullmäktige får återkalla uppdragen för samtliga förtroendevalda i en nämnd

1. när den politiska majoriteten i nämnden

Lokala bestämmelser

Avsägelse av uppdrag som ordförande, ledamot eller ersättare ska vara skriftligt och inlämnas till sekretariatet.

Avsägelsen behandlas av den instans som valt ordföranden/ledamoten/ersättaren.

Ytterligare bestämmelser om uppdragsupphörande finns i KL 4:7

Om ansvarsfrihet vägras ledamöter och ersättare i nämnd eller fullmäktigeberedning ska fullmäktige, i samband med behandlingen av revisionsberättelsen, ta ställning till om den reprimand som den vägrade ansvarsfriheten innebär är en tillräcklig åtgärd, eller om det inträffade även ska föranleda, att den förtroendevalde entledigas från sitt uppdrag.

Med stöd av KL 4:10 p 2 kan fullmäktige entlediga ledamot/ersättare i nämnd och fullmäktigeberedningar samt revisorer.

inte längre är densamma som i fullmäktige,
eller

2. vid förändringar i nämndorganisationen.

Förtroendeuppdragen upphör att gälla när val av nya ledamöter och ersättare har förrättats eller när en ny nämndorganisation träder i kraft.” KL 4:10a

1.4 Nämndpresidium

Kommunallagens bestämmelser

”Fullmäktige ska, för den tid som fullmäktige bestämmer, bland nämndens ledamöter välja en ordförande och en eller två vice ordförande.

Om den politiska majoriteten i fullmäktige har förändrats på ett sådant sätt att det parti som nämndens ordförande företräder inte längre ingår i den politiska majoriteten, får fullmäktige välja ett nytt presidium.”
KL 6:15

”Fullmäktige ska meddela föreskrifter om vem som ska fullgöra ordförandens uppgifter när varken ordföranden eller en vice ordförande kan tjänstgöra.” KL 6:16

1.5 Utskott och beredningar

Kommunallagens bestämmelser

”Fullmäktige får bestämma att en nämnd ska ha ett eller flera utskott.

Om fullmäktige inte har bestämt något om utskott, får nämnden själv bestämma att utskott ska finnas.” KL 6:20

Lokala bestämmelser

Styrelsen och nämnderna ska ha två vice ordföranden.

Om varken ordföranden eller någon av de vice ordförandena kan delta i ett helt sammanträde eller i del av ett sammanträde utser styrelsen/ nämnden en annan ledamot att tjänstgöra som ordförande. Den till levnadsåren äldste ledamoten tjänstgör som ordförande tills den tillfällige ordföranden utsetts.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får styrelsen eller nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

Lokala bestämmelser

Kommunfullmäktige har beslutat om följande utskott:

- socialnämnden ska ha ett myndighetsutskott för individärenden
- kommunstyrelsen ska ha ett personalutskott

”Av 33 § framgår att en nämnds beslutande-rätt får delegeras till ett utskott. Ett utskott kan också ha till uppgift att bereda nämndens ärenden.

En nämnd får i övrigt tillsätta de nämndbe-redningar som behövs.” KL 6:21

”En nämnd ska välja utskott bland ledamö-terna och ersättarna i nämnden. Därvid ska föreskrifterna i 2 § lagen (1992:339) om proportionellt valsätt tillämpas.” KL 6:22

2 STYRELSENS OCH NÄMNDER- NAS UPPGIFTER

Kommunallagens bestämmelser

”Styrelsen ska leda och samordna förvalt-ningen av kommunens eller landstingets angelägenheter och ha uppsikt över övriga

Kommunstyrelsens ärenden bereds genom presidieberedning två veckor före styrelsemö-tet eller särskilt beredningsorgan (t.ex. perso-nalutskott eller budget- och budgetberedning).

Beredningen i nämnderna sker genom presi-dieberedning två veckor innan nämndsam-manträdet.

Utskottens ärenden bereds i samråd med ord-föranden.

Beredningens uppgift är i huvudsak att:

- bedöma om ärendena är tillräckligt bered-da, dvs. att alla som bör lägga en aspekt på ärendet fått göra det och att ärendet är allsidigt belyst
- ta fram förslag till beslut i ärendena
- avgöra vilka handlingar som ska skickas ut i kallelsen
- göra en helhetsbedömning av ärendelistan till det kommande sammanträdet. Blir ärendelistan för lång kan ärenden som inte är akuta skjutas till kommande samman-träde.

Utskottens ledamöter och ordföranden utses av respektive nämnd för mandatperioden. Om ordföranden i utskottet på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag utses en annan ledamot i utskottet att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter

- vid längre frånvaro av nämnden
- vid kortare frånvaro av utskottet självt.

Avgår en ledamot eller en ersättare i utskottet, som inte utsetts vid proportionellt val, ska fyllnadsval snarast förrättas.

Lokala bestämmelser

nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet.

Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i 3 kap. 16 a–18 b §§ och sådana kommunalförbund som kommunen eller landstinget är medlem i. KL 6:1

Styrelsen ska i årliga beslut för varje sådant aktiebolag som avses i 3 kap. 16 a § pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet, ska den lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder. KL 6:1a

Styrelsen ska vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i 3 kap. 17, 18 och 18 a §§ är uppfyllda i fråga om sådana aktiebolag som avses i dessa bestämmelser. KL 6:1b

Styrelsen ska uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens eller landstingets utveckling och ekonomiska ställning.

Styrelsen ska också hos fullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar som behövs. KL 6:2

Styrelsen får från övriga nämnder, beredningar och anställda i kommunen eller landstinget begära in de yttranden och upplysningar som behövs för att styrelsen ska kunna fullgöra sina uppgifter. KL 6:3

Det åligger styrelsen särskilt att

1. bereda eller yttra sig i ärenden som ska handläggas av fullmäktige med de begränsningar som framgår av 5 kap. 29-32 §§,
2. ha hand om den ekonomiska förvalt-

Detta görs i den årliga bolagsstyrningsrapporten.

Detta görs i bolagspolicy, bolagsordningar och ägardirektiv.

Uppgifter som fullmäktige lämnat över till styrelsen framgår av Reglemente för kommunstyrelsen.

ningen,

3. verkställa fullmäktiges beslut, och
4. i övrigt fullgöra de uppdrag som fullmäktige har lämnat över till styrelsen. KL 6:4

Fullmäktige får besluta att en annan nämnd än styrelsen helt eller delvis ska sköta om förvaltningen och verkställigheten i fråga om egendom samt verkställa fullmäktiges beslut. Fullmäktige får också besluta att en annan nämnd helt eller delvis ska ha hand om sin medelsförvaltning.

KL 6:5

Styrelsen får själv eller genom ombud föra kommunens eller landstingets talan i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning eller beslut av fullmäktige.

Detta gäller också mål där någon har begärt laglighetsprövning av fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige beslutar att själv föra talan i målet. KL 6:6

Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av 3 kap. 16 § har lämnats över till någon annan. KL 6:7

Nämnderna ska verka för att samråd sker med dem som utnyttjar deras tjänster. KL 6.9

3 DELEGERING

Kommunallagens bestämmelser

”En nämnd får uppdra åt ett utskott, åt en le-

Uppgifter som fullmäktige lämnat över till nämnd framgår av

- Reglemente för barn- och utbildningsnämnden,
- Reglemente för socialnämnden,
- Reglemente för krisledningsnämnden respektive
- Reglemente för valnämnden.

Lokala bestämmelser

Den som fått rätt att fatta beslut på kommunstyrelsens/nämndens vägnar har rätt att återföra frågan till den som delegerat för avgöran-

damot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen eller landstinget att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden, dock inte i de fall som avser i 34 §. __ __ ” KL 6:33

”I följande slag av ärenden får beslutanderätten inte delegeras:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttrande med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som överlåtits till nämnden, och,
5. vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter” KL 6:34

”Beslut som fattats med stöd av uppdrag enligt 33 § ska anmälas till nämnderna, som bestämmer i vilken ordning detta ska ske.” KL 6:35

”En nämnd får uppdra åt ordföranden eller en annan ledamot som nämnden har utsett att besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde.” KL 6:36

”Om en nämnd eller en gemensam nämnd med stöd av 33 § uppdrar åt en förvaltningschef inom nämndens verksamhetsområde att fatta beslut, får nämnden överlåta åt förvaltningschefen att i sin tur uppdra åt en annan anställd inom kommunen eller landstinget eller i någon av de samverkande kommunerna eller landstingen att besluta i stället. Sådana

de.

I förvaltningsärenden finns särskilda bestämmelser kring t.ex. remiss, muntlig handläggning och yttranden. Dessa återfinns i förvaltningslagens §§ 13-17 och gäller även vid beslut på delegation.

Anmälan av delegationsbeslut bör göras så snart som möjligt.

Styrelsen/nämnden bestämmer regler för anmälan av olika typer av delegerade ärenden i delegationsordning.

Vidaredelegerade beslut ska också anmälas till den som ursprungligen lämnat delegationen.

beslut ska anmälas till förvaltningschefen.”
KL 6:37

”Om en nämnd med stöd av 33 § uppdrar åt en anställd att besluta på nämndens vägnar, får nämnden uppställa villkor som innebär att de som utnyttjar nämndens tjänster ska ges tillfälle att lägga fram förslag eller att yttra sig, innan beslut fattas.

Nämnden får också föreskriva att en anställd får fatta beslut endast om företrädare för dem som utnyttjar nämndens tjänster har tillstyrkt beslutet.” KL 6:38

4 SAMMANTRÄDEN

4.1 Sammanträdestid - och plats

Kommunallagens bestämmelser

”Nämnderna bestämmer tid och plats för sina sammanträden.

Sammanträden ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller ordföranden anser att det behövs.”
KL 6:18

4.2 Öppna nämndsammanträden

Kommunallagens bestämmelser

”En nämnds sammanträden ska hållas inom stängda dörrar. Nämnden får dock besluta att dess sammanträden ska vara offentliga, om fullmäktige har medgett det.

Om fullmäktige har medgett det, får nämnden besluta att den eller de som har väckt ett ärende genom medborgarförslag får närvara när nämnden behandlar ärendet och delta i överläggningarna men inte i besluten.

En nämnds sammanträden ska dock alltid hållas inom stängda dörrar i ärenden

1. som avser myndighetsutövning, eller
2. i vilka det förekommer uppgifter som hos nämnden omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (1980:100)”.
KL 6:19 a

Eventuella villkor anges i delegationsordningen.

Lokala bestämmelser

Utskott bestämmer tid och plats för sina sammanträden. Ordföranden i utskott har rätt att vid behov kalla till extra sammanträde.

Lokala bestämmelser

Kommunstyrelsen och nämnderna har rätt att besluta om att sammanträdena ska vara öppna för allmänheten.

Väljer nämnd att öppna sina sammanträden är det respektive presidium som avgör vilka ärenden som ska vara öppna för allmänheten.

4.3 Kallelse

Kommunallagens bestämmelser

4.4 Beslutsförhet

Kommunallagens bestämmelser

”En nämnd får handlägga ärenden bara när fler än hälften av ledamöterna är närvarande.”
KL 6:23

4.5 Ersättarnas tjänstgöring

Kommunallagens bestämmelser

”--- Om ersättarna inte väljs proportionellt, ska fullmäktige bestämma i vilken ordning som de ska tjänstgöra.---” KL 6:9

”Fullmäktige ska besluta om ersättarnas tjänstgöring i nämnderna.” KL 6:10

Lokala bestämmelser

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Kallelsen ska var skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska på lämpligt sätt tillställas varje ledamot och ersättare samt annan som får närvara vid sammanträdet senast fyra kalenderdagar före sammanträdesdagen via digital försändelse. *Under resterande mandatperiod har förtroendevalda rätt att få kallelsen med handlingar i pappersform. I de fall kallelse med handlingar skickas med post, postas dessa samma dag som den digitala försändelsen skickas.*

Kallelsen bör åtföljas av en föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

I undantagsfall får kallelse ske med kortare varsel och/eller på annat sätt.

När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den till levnadsåren äldste ledamoten göra detta.

Lokala bestämmelser

Gäller även utskott.

Lokala bestämmelser

Tjänstgöringsordningen för ersättarna fastslås av fullmäktige för varje mandatperiod.

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde, ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

En ledamot som är hindrad att delta i ett sammanträde eller i del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till sekreteraren eller sekretariatet.

Det ankommer på den ledamot som inte kan delta att se till att ersättare kallas. Den ersättare kallas som står i tur att tjänstgöra och som inte redan kallats in.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde eller till ett fortsatt sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har alltid företräde före annan ersättare oberoende av turordningen.

En ersättare som avbryter tjänstgöringen på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på grund av något annat hinder än jäv får därefter under samma dag inte tjänstgöra vid sammanträdet.

4.6 Ersättarnas närvaro- och yttranderätt

Kommunallagens bestämmelser

”Även de ersättare som inte tjänstgör får närvara vid nämndernas sammanträden och ska underrättas om tid och plats för sammanträdena.

Fullmäktige ska besluta i vilken utsträckning ersättarna ska ha rätt att delta i överläggningarna och få sin mening antecknad i protokollet.” KL 6:11

4.7 Utomståendes närvarorätt

Kommunallagens bestämmelser

”Fullmäktige får besluta att en förtroendevald som inte är ledamot eller ersättare i en viss nämnd ska få närvara vid nämndens sammanträden och delta i överläggningarna men inte i besluten.

Lokala bestämmelser

Ersättare i utskott har närvarorätt vid sammanträde om inte nämnden beslutar annat.

Ersättare har rätt att delta i styrelse/nämnds/utskotts överläggningar. Rätten omfattar inte förslagsrätt eller rätt att få sin mening antecknad i protokollet.

Lokala bestämmelser

Ledamöter i kommunstyrelsens presidium äger rätt att närvara vid samtliga nämnders och utskotts sammanträden. Dessa får därvid delta i överläggningarna men inte i besluten. Närvarorätten gäller inte i ärenden som rör

Beslutet får även innefatta att den förtroendevalde ska ha rätt att få sin mening antecknad i protokollet.” KL 4:23

”En nämnd får kalla en ledamot eller en ersättare i fullmäktige, en annan nämnd eller beredning, en revisor, en anställd hos kommunen eller landstinget eller en särskild sakkunnig att närvara vid ett sammanträde med nämnden för att lämna upplysningar.

Den som har kallats till ett sammanträde får, om nämnden beslutar det, delta i överläggningarna men inte i besluten.” KL 6:19

4.8 Närvarorätt för personalföreträdare

Kommunallagens bestämmelser

”Företrädare för de anställda hos en kommun eller ett landsting (personalföreträdare) får, i den omfattning som anges i 9-13 §§, närvara vid sammanträden med andra nämnder än styrelsen.

Närvarorätt saknas dock vid revisorernas sammanträden, i patientnämnder, valnämnder och överförmyndarnämnder. KL 7:8

”Personalföreträdarna har rätt att närvara vid en nämnds behandling av ärenden som rör förhållandet mellan kommunen eller landstinget som arbetsgivare och dess anställda. Nämnden får i särskilda fall besluta att personalföreträdarna får närvara även vid behandlingen av andra ärenden.” KL 7:9

”Personalföreträdarna har inte rätt att närvara när ärenden av följande slag handläggs:

1. ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, såvida inte ärendet rör en obestämd krets av enskilda
2. förhandlingar med en arbetstagarorganisation
3. uppsägningar av kollektivavtal
4. arbetskonflikter

myndighetsutövning mot någon enskild.

Ordföranden och sekreteraren kallar de tjänstemän och övriga som behövs för fördragning och upplysningar.

Lokala bestämmelser

5. rättstvister mellan kommunen eller landstinget och en arbetstagarorganisation, och
6. ärenden som avser beställning eller upphandling av varor och tjänster” KL 7:10

”Personalföreträdarna har rätt att delta i nämndens överläggningar men inte i besluten.” KL 7:11

Personalföreträdare har inte rätt att få sin mening antecknad till protokollet.

”En nämnd är skyldig att, med iakttagande av föreskrifterna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), lämna personalföreträdarna de upplysningar som behövs för deras verksamhet.” KL 7:12

”Personalföreträdarna utses särskilt för varje nämnd bland de anställda hos kommunen eller landstinget, i första hand bland dem som är anställda inom nämndens verksamhetsområde.

Högst tre personalföreträdare och en ersättare för var och en av dem får finnas för varje nämnd.” KL 7:13

”Personalföreträdarna utses av den eller de lokala arbetstagarorganisationer som kommunen eller landstinget har kollektivavtal med.” KL 7:14

Nämnderna ska fastställa personalföreträdare genom särskilt beslut för varje mandatperiod. Detta görs endast om facklig organisation initierat namnförslag till personalföreträdare.

”Vad som föreskrivs i denna lag om jäv för den som ska handlägga ett ärende hos en nämnd ska gälla också för personalföreträdare i nämnden.

Jäv enligt 6 kap. 25 § 5 ska dock inte anses föreligga enbart på grund av att personalföreträdaren

1. är förtroendeman eller funktionär hos en arbetstagarorganisation som har intressen att bevaka i ärendet, eller
2. har, i den egenskap som anges i 1, företrätt organisationen i en sådan förhandling i ärendet som har ägt rum enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbets-

livet.” KL 7:15

”Personalföreträdarna ska kallas till sammanträden på samma sätt som gäller för ledamöterna i nämnden. Ersättarna kallas bara när de ska tjänstgöra som personalföreträdare.”
KL 7:16

”Beslut som fattats vid ett sammanträde dit personalföreträdarna har tillträde blir inte ogiltiga på grund av att personalföreträdarna eller någon av dem inte har kallats till sammanträdet.” KL 7:17

5 BESLUTSFATTANDE

5.1 Initiativrätt

Kommunallagens bestämmelser

”Ledamöterna i nämnder får väcka ärenden i nämnderna.

Revisorerna får väcka ärenden i en nämnd om ärendet rör granskningen av verksamheten i nämnden.” KL 4:17

”När ersättarna tjänstgör har de samma rättigheter som ledamöterna.---” KL 4:18

5.2 Överläggning

Kommunallagens bestämmelser

Lokala bestämmelser

Lokala bestämmelser

Den ledamot, ersättare eller annan som har närvaro- och yttranderätt vid sammanträde som vill yttra sig ska genom handuppräckning uppmärksamma ordföranden på detta.

Ordföranden för talarlista.

Den som tidigare haft ordet har rätt till replik. Replik begränsas till två minuters inlägg.

I övrigt är huvudregeln att inlägg inte är tidsbegränsade. Vill ordföranden under enskilt ärende frånga detta ska styrelsen/nämnden ta ställning till detta innan överläggningen i ärendet inleds.

Efter lång debatt, och då ordföranden finner att inläggen inte längre för framåt, kan ordföranden föreslå streck i talarordningen.

5.3 Yrkanden

Kommunallagens bestämmelser

5.4 Propositionsordning

Kommunallagens bestämmelser

”När överläggningen har avslutats, lägger ordföranden fram förslag till beslut.

Förslagen ska utformas så, att de kan besvaras

Lokala bestämmelser

När en ledamot ställer ett yrkande bör framgå vilken typ av yrkande det är m.m.

- **bifall** till framskrivet förslag
- **återremiss** - innebär att ärendet återgår till beredande organ för ny beredning. Av yrkandet bör framgå till vem återremissen ska göras, vad som ska beredas ytterligare samt när ärendet bör tas upp igen
- **remiss** - innebär att ärendet remitteras till ett organ eller en person för yttrade/utlåtande. När yttrandet inkommit återkommer ärendet på dagordningen. Yrkande om remiss ska åtföljas av uppgift om till vem ärendet remitteras och vad man vill ha be-lyst.
- **bordläggning** - innebär att avgörandet i ett ärende uppskjutes till ett senare sammanträde. Något ytterligare beredning ska inte vidtas - ärendet vilar. Ett bordläggningsyrkande bör åtföljas av ett förslag om tidpunkt då frågan ska tas upp igen.
- **tillägg** - innebär att man tillstyrker framskrivet förslag men önskar ett tillägg till detta.
- **ändring** - innebär att man antingen tillstyrker framskrivet förslag men önskar ändra någon del i det, eller kommer med ett helt nytt förslag.
- **avslag** - innebär att man inte vill att något ställt förslag bifalls.
- **ajournering** - innebär att förhandlingarna uppskjuts kortare eller längre tid. I samband med yrkandet bör uppgift lämnas om hur lång tid ajourneringen ska vara.

Lokala bestämmelser

med ja eller nej.

Ordföranden redovisar därefter sin uppfattning om vad som har beslutats och befäster beslutet med klubbslag, om inte omröstning begärs.” KL 5:41

5.5 Omröstning

Kommunallagens bestämmelser

”Varje ledamot i fullmäktige eller i en nämnd har en röst.” KL 4:19

”En ledamot i fullmäktige eller i en nämnd har rätt att avstå från att delta i en omröstning eller i ett beslut.

Ordföranden är dock alltid skyldig att rösta, när det behövs för att ärendet ska kunna avgöras.” KL 4:20

”En ledamot i en nämnd som deltar i handläggningen av ett ärende ska delta i avgörandet av ärendet, om ärendet avser myndighetsutövning mot någon enskild.

Ingen är dock skyldig att rösta för fler än ett förslag.” KL 4:21

”Om omröstning begärs, ska den ske öppet utom i ärenden som avser val eller anställning av personal.” KL 5:42

”Om inte något annat är föreskrivet, bestäms utgången genom enkel majoritet.” KL 5:43

”Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

I ärenden som avser val eller anställning av

Lokala bestämmelser

Vid slutna omröstningar delar sekreteraren ut blanka valsedlar.

Ordföranden klargör hur omröstningen ska gå till och vad ledamöterna ska skriva på röstsedeln. Vid personval anges t.ex. namn och partitillhörighet.

När ledamot noterat hur man röstar viks valsedel en gång.

Sekreteraren samlar upp röstsedlarna och läser upp avgivna röster en i taget.

Justeraren kontrollerar resultatet och röstsedlarna.

personal fattas beslutet dock genom lottning.” KL 5:44

”För bordläggning av ett ärende i en nämnd krävs det enkel majoritet.” KL 6:29

5.6 Jäv

Kommunallagens bestämmelser

”En förtroendevald eller en anställd som är jävig i ett ärende hos en nämnd får inte delta eller närvara vid handläggningen av ärenden. Denne får dock vidta åtgärder som inte någon annan kan vidta utan olägligt uppskov.

Den som känner till en omständighet som kan antas utgöra jäv mot honom, ska självant ge det till känna.

Har det uppkommit fråga om jäv mot någon och har någon annan inte trätt i hans ställe, ska nämnden snarast besluta i jävsfrågan. Den som jävet gäller får delta i prövningen av jävsfrågan endast om nämnden inte är beslutför utan honom och någon annan inte kan tillkallas utan olägligt uppskov.

Ett beslut i en jävsfråga får överklagas endast i samband med överklagande av det beslut varigenom nämnden avgör ärendet.” KL 6:24

”En förtroendevald eller en anställd hos kommunen eller landstinget är jävig, om

1. saken angår honom själv eller hans make, sambo, förälder, barn eller syskon eller någon annan närstående eller om ärendets utgång kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada för honom själv eller någon närstående,
2. han eller någon närstående är ställföreträdare för den som saken angår eller för någon som kan vänta synnerlig nytta eller skada av ärendets utgång,
3. ärendet rör tillsyn över sådan kommunal verksamhet som han själv är knuten till,

Lokala bestämmelser

Person som är jävig – ledamot, ersättare eller tjänsteman - ska själv meddela det och lämna rummet när ärendet behandlas.

Ordföranden kallar in ersättare att tjänstgöra i det aktuella ärendet om det är en tjänstgörande ledamot som är jävig.

När beslut i ärendet fattats kallas den som lämnat sin plats åter in.

Allt som kan innebära att opartiskhet ifrågasätts utgör jäv.

Lagens första punkt gäller sakägar-, intresse- och släktskapsjäv. Punkterna två till fyra gäller ställföreträdar-, tillsyns- och ombudsjäv.

Den femte punkten kallas delikatessjäv och gäller t.ex. när någon är

- ovän eller nära vän med part
- ekonomiskt beroende av part eller lyder under denne
- är granne

4. han har fört talan som ombud eller mot ersättning biträtt någon i saken, eller
5. det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet till hans opartiskhet i ärendet.” KL 6:25

”Från jäv bortses när frågan om opartiskhet uppenbarligen saknar betydelse.” KL 6:26

”Om ett ärende hos en nämnd berör ett aktieföretag där kommunen eller landstinget äger minst hälften av aktierna eller en stiftelse där kommunen eller landstinget utser minst hälften av styrelseledamöterna, ska jäv enligt 25 § 2 eller 5 inte anses föreligga enbart på grund av att den som handlägger ärendet är ställföreträdare för företaget eller stiftelsen eller på något annat sätt är knuten dit. Vad som nu har sagts gäller inte när en nämnd handlägger ärenden som avser myndighetsutövning mot enskilda.

Jäv enligt 25 § 5 ska inte heller anses föreligga enbart på grund av att den som handlägger ett ärende hos en nämnd tidigare har deltagit i handläggningen av ärendet hos en annan nämnd.” KL 6:27

5.7 Protokoll

Kommunallagens bestämmelser

”Vid ett sammanträde ska protokoll föras.

I fråga om protokollens förande, innehåll, justering och hur justeringen tillkännages ska 5 kap 57-62 §§ tillämpas. Tillkännagivandet behöver dock inte införas i någon tidning.

---” KL 6:30

”Vid sammanträdena ska föras protokoll på ordförandens ansvar.” KL 5:57

”Protokollet ska redovisa vilka ledamöter och ersättare som har tjänstgjort och vilka ärenden som fullmäktige handlagt.” KL 5:58

Lokala bestämmelser

”Protokollet ska för varje ärende redovisas

1. vilka förslag och yrkanden som har lagts fram och inte tagits tillbaka,
2. i vilken ordning ordföranden har lagt fram förslag till beslut,
3. genomförda omröstningar och hur de har utfallit,
4. vilka beslut som har fattats,
5. vilka ledamöter som har deltagit i besluten och hur de har röstat vid öppna omröstningar, samt
6. vilka reservationer som har anmälts mot besluten.” KL 5:59

5.8 Reservation

Kommunallagens bestämmelser

”En förtroendeväld som har deltagit i avgörandet av ett ärende får reservera sig mot beslutet.

Reservationen ska anmälas innan sammanträdet avslutats.” KL 4:22

5.9 Särskilt yttrande

Kommunallagens bestämmelser

Av protokollet ska även framgå vilka eventuella särskilda yttranden som anmälts.

Lokala bestämmelser

Om ledamot avstått från att delta i omröstning eller beslut kan han/hon inte reservera sig i ärendet.

Har ledamoten deltagit i förberedande omröstning men avstått från att rösta i huvudvotering kan han/hon dock reservera sig.

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas före justeringstidpunkten till styrelsens/nämndens sekreterare eller annan anställd vid sekretariatet.

Lokala bestämmelser

Om en ledamot anmält en önskan att föra ett särskilt yttrande till protokollet med motivering av sitt ställningstagande i enskilt ärende ska detta lämnas till styrelsens/nämndens sekreterare eller annan anställd vid sekretariatet tillhanda före utsatt justeringspunkt.

Särskilt yttrande kan bl.a. lämnas för att motivera varför man avstått från att delta i avgörandet av ärendet.

5.10 Justering och anslag

Kommunallagens bestämmelser

”Ett protokoll ska justeras senast 14 dagar efter sammanträdet på det sätt som fullmäktige bestämt.” KL 5:61

”Senast andra dagen efter det att protokollet justerats ska justeringen tillkännages på anslagstavlan. Av tillkännagivandet ska framgå var protokollet finns tillgängligt samt vilken dag det har anslagits. Tillkännagivandet får inte tas bort från anslagstavlan före utgången av den tid som gäller för överklagande enligt 10 kap. 6 § första stycket.

Bevis om anslagsdagen ska tecknas på protokollet eller utfärdas särskilt. _ _ _ ” KL 5:62

6 ÖVRIGT

6.1 Undertecknande av handlingar

Kommunallagens bestämmelser

6.2 Delgivning

Kommunallagens bestämmelser

”Delgivning med en nämnd sker med ordföranden eller med den som enligt ett reglemente eller ett särskilt beslut är behörig att ta emot delgivningar.” KL 6:31

Lokala bestämmelser

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot. Justerarna bekräftar med justeringen genom att sätta sin namnteckning på protokollets första sida samt sin signatur på protokollets samtliga sidor. Sekreteraren skriver endast sin namnteckning på protokollets första sida.

Styrelsen/nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. I sådant fall ska särskilt anslag för detta utfärdas och paragrafen omgående skrivas.

Lokala bestämmelser

Handlingar som utfärdats i styrelsens/nämndens namn undertecknas av ordföranden eller, vid förhinder för denne, av vice ordförande och kontraheras av förvaltningschef. Styrelsen/nämnden får genom särskilt beslut uppdra åt annan/andra att verkställa undertecknandet.

Lokala bestämmelser

Delgivningen med kommunstyrelsen sker med ordföranden eller kommunchefen.

Delgivning med övriga nämnder görs med ordföranden eller anställd som nämnden beslutat om i särskilt beslut.